

GIDS van de Mobiliteit en de Verkeersveiligheid

FOCUS

“Schoolmobiliteit in het
Brussels Gewest : enkele
goede voorbeelden”

DRIEMAANDELIJKS NR.32 | HERFST | GRATIS

>> HET GEWEST IN BEWEGING

- Geslaagde samenwerking tussen politiezone Montgomery en de gemeente bij acties rond mobiliteit en verkeersveiligheid voor kinderen !
- Operatie “Boekentas”, een Brussels succesverhaal !

>> GOEDE PRAKTIJKVOORBEELDEN

- Mobibus, wat is dat ?
- Woon-schoolverkeer: een grote uitdaging in Wallonië
- Goede praktijkvoorbeelden uit andere landen op het web

EDITORIAAL	03
KOOLSTOFBUIJS EN CARTOGRAFIE SCHAKELEN NAAR HOGERE VERSNELLING	04
FIETSTOCHT TUSSEN DE EUROPESE SCHOLEN IN BRUSSEL	06
DE SCHOLEN VAN HELMONT EN TIVOLI DRAGEN DE FIETS EEN WARM HART TOE !!	08
DE VELE FACETTEN VAN DUURZAME MOBILITEITSEUCATIE	10
OPERATIE "BOEKENTAS", EEN BRUSSELS SUCCESVERHAAL !	12
GESLAAGDE SAMENWERKING TUSSEN POLITIEZONE MONTGOMERY EN DE GEMEENTE BIJ ACTIES ROND MOBILITEIT EN VERKEERSVEILIGHEID VOOR KINDEREN	15
MOBIBUS, WAT IS DAT ?	18
SCHOOLMOBILITEIT IN VLAANDEREN IN HET JAARBOEK VERKEERSVEILIGHEID 2011	21
WOON-SCHOOLVERKEER: EEN GROTE UITDAGING IN WALLONIË	23
KOMT DE WAARHEID UIT ... HET BUITENLAND ? : GOEDE PRAKTIJKVOORBEELDEN UIT ANDERE LANDEN OP HET WEB	26

DEZE PUBLICATIE IS DE VRUCHT VAN EEN SAMENWERKING TUSSEN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST EN DE VERENIGING VAN DE STAD EN DE GEMEENTEN VAN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST (VZW)

bruxellesmobilité
mobielbrussel

ADMINISTRATION DE L'ÉQUIPEMENT ET DES DÉPLACEMENTS | BIESTUUR UITRUSTING IN VERVOER

DIRECTIE : Philippe Barette - Marc Thoulen

REDACTIE : Decupere Barbara - Defuisseaux Geoffrey - Dubrulle Olivier - Kechiche Maryam - Smal Olivier - Van Yperzeele Stéphanie,

VERTALING : Liesbeth Vankelecom

COÖRDINATIE : Jean-Michel Reniers - Pierre-Jean Bertrand

VERENIGING VAN DE STAD EN DE GEMEENTEN VAN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

Aarlenstraat 53/4 - 1040 Brussel - Tel : 02/238.51.40 - Fax : 02/280.60.90 - jean-michel.reniers@avcb-vsbg.be - www.vsgb.be

MOBIEL BRUSSEL

Vooruitgangstraat 80 - 1030 Brussel - Tel : 0800/94.001 - mobielbrussel@mbhg.irisnet.be - www.mobielbrussel.be

In een sterk verstedelijkt gebied zoals het Brussels Gewest, met heel wat scholen en dus zeer veel verplaatsingen (te voet, met de fiets, de wagen en het openbaar vervoer) en steeds toenemende verkeersdrukte, moet er voldoende aandacht besteed worden aan de « schoolmobiliteit ». Om drie redenen. Ten eerste nemen kinderen het grootste deel van de verplaatsingen te voet en per fiets voor hun rekening. Daardoor zijn zij jammer genoeg één van de groepen die het vaakst door verkeersongevallen getroffen worden. Ten tweede ligt de mobiliteit van morgen in de handen van de kinderen. Hen vandaag sensibiliseren voor alternatieve vervoerswijzen dan de auto in de stad is een belangrijke zet met het oog op de toekomst. Ten derde kunnen volwassenen ook voor verkeersveiligheid en alternatieve mobiliteit gesensibiliseerd worden door hun kinderen.

De Gids van de Mobiliteit en de Verkeersveiligheid belicht regelmatig goede praktijkvoorbeelden op het vlak van mobiliteit in en rond scholen. Dit keer gaan we nog verder en wijden we een volledig nummer aan het thema ! Er zijn zo veel lovenswaardige initiatieven dat het niet gemakkelijk was er enkele uit te pikken.

Naast de presentatie van nieuwe hulpmiddelen voor de jonge Brusselaars om de impact van de verplaatsingen te meten, brengen we ook verslag uit van enkele acties die door scholen op touw gezet werden om de problematiek vanuit verschillende invalshoeken te benaderen. De operatie boekentas brengt ook in 2011-2012 nieuw ludiek en geïllustreerd materiaal aan voor scholen. Aansluitend brengen we nog een voorbeeld van geslaagde samenwerking tussen de politiezone Montgomery en de gemeente Sint-Lambrechts-Woluwe, waar verkeersveiligheid en –verbetering hand in hand gaan.

In dit nummer kijken we ook over de gewestgrenzen heen. Zo geven we het woord aan het Waals Gewest, dat een reeks instrumenten aanbiedt aan de scholen. Na een analyse van de situatie en de aard van de verplaatsingen overloopt de studie alle maatregelen die genomen worden om mensen aan te zetten zich anders te verplaatsen dan « altijd met de wagen ». Wallonië ontsnapt ook niet aan de vele verplaatsingen met de wagen van en naar school. Voor Vlaanderen stellen wij enkele goede praktijkvoorbeelden voor uit het « Jaarboek Verkeersveiligheid 2011 ». Daarnaast richten we de schijnwerpers ook op de Mobibus, een middel om vorming omtrent verkeer en mobiliteit naar de secundaire scholen te brengen. Heel wat inspirerende ervaringen dus ...

“ KOOLSTOFBUIS EN CARTOGRAFIE SCHAKELEN NAAR HOGERE VERSNELLING ”

De pedagogische dimensie van een schoolvervoerplan (SVP) is een zeer belangrijk aspect. Deze dimensie komt voor in iedere fase van het project en maakt gebruik van verschillende hulpmiddelen, zoals het materiaal van het Belgisch Instituut van de verkeersveiligheid (BIVV), allerlei educatieve documentatie van partners zoals de MIVB, ProVelo, de politie, de gemeenten, de operatie boekentas, enz.

De pedagogische hulpmiddelen moeten aangepast zijn aan het hele schoolpubliek tot wie de SVP gericht zijn, d.w.z. zowel kleuter, lagere als middelbare scholen. Op het terrein hebben de verenigingen Coren en Green, die instaan voor de begeleiding van de scholen, een lacune vastgesteld, in het bijzonder voor het secundair onderwijs. Het Brussels Gewest wou daar iets aan doen en besliste dus om de vzw Coren financieel te steunen bij de uitwerking van twee nieuwe hulpmiddelen voor sensibilisering en educatie.

Het eerste, de «koolstofbuis», heeft tot doel om het schoolpubliek te sensibiliseren over de milieu-impact van hun verplaatsingen, aan de hand van een koolstofbalans van de verplaatsingen die zouden kunnen voortvloeien uit een evenement

zoals bijvoorbeeld een schoolfeest of een mobiliteitsdag.

Het tweede wil jongeren stimuleren om meer verplaatsingen te voet af te leggen. Dat sluit aan bij het gewestelijk beleid, waar stappen beschouwd wordt als een prioritair te ontwikkelen verplaatsingswijze, zoals ondermeer aangekaart wordt in het voetgangersplan dat momenteel opgesteld wordt.

KOOLSTOFBUIS

Aanvankelijk werd de “koolstofbuis” uitgewerkt om een beeld te krijgen van de CO₂-uitstoot die voortvloeit uit de verplaatsingen van bezoekers die een tentoonstelling bezochten, met het oog op de sensibilisatie van deze bezoekers.

De activiteit werd uitgewerkt onder de vorm van een stand en verloopt als volgt: iedere bezoeker van een stand meldt van waar hij komt en die gegevens worden op een kaart aangeduid. Op basis van de afgelegde afstand en het gebruikte verplaatsingsmiddel wordt de hoeveelheid CO₂ berekend die bij de verplaatsing voortgebracht wordt. Die hoeveelheid CO₂ wordt vervolgens visueel en symbolisch voorgesteld onder de vorm van maïskorrels die geaccumuleerd worden in een recipiënt.

Op het Milieufest van 5 juni 2011 in het Brusselse Jubelpark werd de koolstofbuis bijvoorbeeld gebruikt: zo werd de totale CO₂-uitstoot van de verplaatsingen van de 15.000 bezoekers geraamd op 17 ton, zijnde iets meer dan 1 kg per bezoeker. De meest gebruikte verplaatsingsmiddelen waren het openbaar vervoer, de wagen (vaak in gezinsverband) en het stappen.

Met de koolstofbuis kan men verschillende verplaatsingswijzen vergelijken. De oefening is gekoppeld aan een uitleg over het broeikas effect, de opwarming van de aarde of andere milieuaspecten die verband houden met de mobiliteit. Het doel is de bezoeker aan te zetten om na te denken over zijn eigen mobiliteit en over de mogelijkheden om in de mate van het mogelijke, er de impact van te beperken.

Leerkrachten en andere personen die de koolstofbuis willen gebruiken, kunnen zich dit rekeninstrument aanschaffen samen met een pedagogisch dossier. Zo kunnen ze samen met hun leerlingen (van het middelbaar) de stand voorbereiden in functie van het evenement, de stand bemannen tijdens het gebeuren en er de resultaten van verwerken.

PEDAGOGISCH WERKINSTRUMENT VOOR DE PROMOTIE VAN VOETGANGERSVERPLAATSINGEN

Heel wat leerlingen van Brusselse scholen wonen op een korte afstand van hun school, die makkelijk te voet af te leggen is; echter doen er weinig leerlingen dat ook effectief. Toch brengt deze vervoerswijze heel wat voordelen met zich mee, zowel voor de kinderen als voor hun ouders: fysieke en mentale gezondheid, autonomie, sociale integratie en de portemonnee vaart er ook wel bij.

Daarom werd een initiatief genomen om de voordelen van het wandelen in de kijker te plaatsen en de leerlingen aan te sporen de proef op de som te nemen. Het pedagogisch dossier is bedoeld voor leerlingen van het einde van de lagere school en het begin van het middelbaar en stelt een aantal ludieke activiteiten voor rond voetgangersverplaatsingen en mobiliteit in het algemeen.

Een eerste oefening zet de leerlingen aan om een voetgangerskaart op te maken van de wijk rondom school. In kleine groepjes gaan ze het terrein op om na te gaan hoe lang de verplaatsingen te voet duren tussen een aantal representatieve elementen van de wijk (halte openbaar vervoer, bibliotheek, snack, ...). Op het model van de afstandstijd-cartografie stellen zij vervolgens de resultaten voor op een schema, dat gebruikt kan worden om de rest van de school te sensibiliseren en de leerlingen bewust te maken van de efficiëntie van voetgangersverplaatsingen.

De rest van het dossier is toegespitst op ludieke activiteiten die makkelijk in de klas uit te voeren zijn. Aan de hand van spelletjes met verborgen woorden, anagrammen, quizen, ... gaan de leerlingen nadenken over de voordelen van het stappen en worden ze aangezet om erover te praten. De eindversie van de koolstofbuis een het promotiemiddel voor voetgangersverplaatsingen zijn beschikbaar in het Nederlands en het Frans sinds het begin van het schooljaar 2011-2012.

Info: www.coren.be
Geoffrey Defuisseaux - COREN (vzw)
geoffreydefuisseaux@coren.be

“FIETSTOCHT TUSSEN DE EUROPESE SCHOLEN IN BRUSSEL”

Elk jaar geeft de 'Project Day' de leerkrachten van het secundair van de Europese school Brussel III die dat wensen, de mogelijkheid om een activiteit van een halve dag te organiseren met een groep leerlingen. Zo beslisten 15 leerlingen van de Elsense school om op 30 maart 2011 - onder impuls van hun leerkracht die deel uitmaakt van de werkgroep 'schoolvervoerplan' - de fiets centraal te stellen, door een circuit te organiseren tussen drie Europese scholen in Brussel. Het doel was de schijnwerpers te richten op de leerlingen die per fiets naar school gaan in de drie scholen en op die manier ook andere leerlingen op ideeën te brengen.

Het parcours was zodanig uitgestippeld dat het, door gebruik te maken van gewestelijke fietsroutes en stukken van de groene wandeling, veilig en pedagogisch interessant was. Ondanks alles moesten sommige drukkerre gedeeltes onvermijdelijk gevolgd worden.

Na de check-up van de fietsen, het aantrekken van fluohesjes en een briefing door twee vrijwilligers van Gracq en Pro Velo die de begeleiders kwamen versterken, nam de groep

de weg naar Europese school I in Ukkel. Daar ging hun aankomst niet onopgemerkt voorbij: ze kregen een warm onthaal van de directie, samen met de belofte dat zij volgend jaar ook zullen deelnemen.

Na een fotosessie voor het kasteel van de school sprongen de leerlingen terug op hun fiets voor een ritje van 15 km door het Zoniënwood en langs de vallei van de Woluwe, richting Europese school II in Sint-Lambrechts-Woluwe.

Moe, maar tevreden over de geleverde inspanning, kwamen de leerlingen tegen de middag terug aan op hun eigen school ... met 30 km in de benen en nog steeds met de fiets.

Naast het ludieke aspect heeft deze opmerkelijke fietstocht de drie scholen nauwer bij elkaar gebracht. De directie kon vaststellen dat de leerlingen graag per fiets naar school komen en dat mobiliteit een aspect is dat hen echt aanspreekt.

De leerlingen van hun kant hebben geleerd, dat het, ondanks het gebrek aan infrastructuur op bepaalde plaatsen, mogelijk is om zich in Brussel per fiets te verplaatsen, zolang men z'n traject op voorhand goed uitstippelt. Uiteraard blijft, zoals voor alle andere verplaatsingswijzen, waakzaamheid geboden.

Dit initiatief is de gelegenheid om te onderstrepen, dat de fiets een miskend vervoermiddel blijft voor de verplaatsingen van huis naar school, ondanks het grote potentieel. Volgens enquêtes die uitgevoerd werden in het kader van het schoolvervoerplan, woont immers een derde van de leerlingen van het middelbaar tussen 1 en 5 km van hun school.

Meestal zijn de ouders zeer terughoudend om hun kinderen los te laten in het verkeer, omdat ze bang zijn voor hun veiligheid. Het zijn altijd dezelfde onlosmakelijke aspecten die nog moeten vooruitgaan om de mentaliteit van de mensen te doen evolueren: enerzijds het aanleren van correct gedrag, het veralgemenen van educatieve initiatieven zoals het fietsbrevet, vormingen rond fietsen in het verkeer, lessen met de politie, ... en anderzijds de infrastructuur, op de weg of voor de stalling van fietsen op school.

Geoffrey Defuisseaux - COREN (vzw)
geoffreydefuisseaux@coren.be

“ DE SCHOLEN VAN HELMONT EN TIVOLI DRAGEN DE FIETS EEN WARM HART TOE !! ”

JETTE: HET 5^E LEERJAAR VAN DE SCHOOL VAN HELMONT OP DE FIETS

Samen met de vzw Green en met de financiële steun van Mobiel Brussel heeft de directrice van de school Van Helmont met haar lerarenteam een schoolvervoerplan opgesteld. Dankzij dit plan kunnen er activiteiten ondernomen worden voor een duurzamere mobiliteit, voornamelijk om het aantal verplaatsingen met de wagen in het Brussels Gewest terug te schreeven.

Op donderdag 5 mei 2011 kwamen heel wat leerlingen van het vijfde leerjaar met de fiets naar school voor een fietsvoormiddag. Een animator van de vzw Pro-Velo hield zich bezig met vier leerlingen die nog niet konden fietsen: tegen de middag hadden zij de techniek reeds onder de knie.

De sportcoördinator van de gemeente en de klasleerkracht brachten de helft van de leerlingen naar een behendigheidsparcours op de speelplaats (met dank aan het verkeerspark voor de terbeschikkingstelling van de fietsen), terwijl de andere helft een atelier bijwoonde van de vzw 'Ateliers de la rue Voot' over fietsherstelling: hoe herstel ik een lekke band? hoe vervang ik een band? De kinderen hebben er heel wat van opgestoken!

Tegen de middag werd de activiteit afgesloten met een geschenkje van de dienst duurzame ontwikkeling van de gemeente Jette en Via Sano: een kruik, die alle leerlingen vliegensvlug aan de kraan gingen vullen.

Het avontuur is nog niet gedaan, dit was nog maar het begin! De school blijft de fiets een warm hart toedragen: volgend jaar kunnen de leerlingen van het vijfde leerjaar hun fietsbrevet halen dankzij Pro-Velo, hun klasleerkracht en de turnleraar van de school.

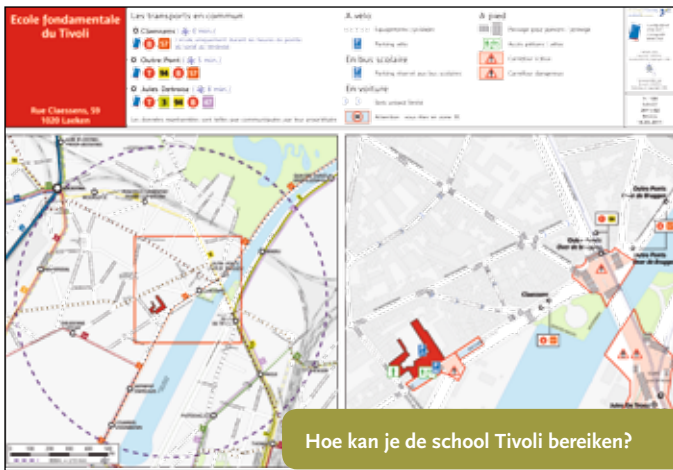
Fietsoefeningen op de speelplaats van de school Van Helmont

Kleine herstellingen, in een handomdraai gefixt door leerlingen van Van Helmont

Iedereen in Van Helmont is blij met het resultaat van de fietsvoormiddag

Hoe kan je de school Tivoli bereiken?

Grafieken met de resultaten van de mobiliteitsenquête

LAKEN: DE LEERLINGEN VAN DE SCHOOL TIVOLI

In september 2010 is de Lakense school Tivoli een schoolvervoerplan beginnen op te stellen. Het eerste jaar van het SVP heeft de vzw Green de school begeleid bij al haar initiatieven ter verbetering van de schoolomgeving en bij de organisatie van een hele reeks activiteiten rond zachte mobiliteit.

Het hele schooljaar door hebben de leerkrachten van het vijfde en het zesde leerjaar activiteiten op touw gezet rond mobiliteit:

- toevoeging van vervoerstips op de bereikbaarheidsfiche van de school
- bijwerking van het plan van de wijk waarop alle verplaatsingswijzen aangegeven zijn
- fotoreportage over goed gedrag in het stadsverkeer
- analyse van de resultaten van de mobiliteitsenquête die in de klas uitgevoerd werd

Reeds in 2009 was het vijfde leerjaar beginnen te werken aan de verbetering van de bereikbaarheid van hun school te voet en per fiets. Met de hulp van leraar Jean-Paul Deschouwer hadden de leerlingen de zwarte punten in de verkeersveiligheid rond de school geïnventariseerd en aan de burgemeester van de stad Brussel overgemaakt.

Brief van de leerlingen van Tivoli aan de gemeenschapswachten

De opstelling van het SVP heeft de machine versneld: de nieuwe leerlingen van het vijfde leerjaar zijn in de voetsporen van hun voorgangers getreden en hebben een brief geschreven om een gemeenschapswacht te vragen bij het zebraapad aan de uitgang van de school.

De diensten mobiliteit, wegen en onderwijs hebben die vraag ondersteund en sinds april helpen gemeenschapswachten van de vzw Bravo er de leerlingen oversteken. De samenwerking tussen Bravo en de school werd nog versterkt door het feit dat de leerlingen zelf aan de gemeenschapswachten de moeilijkheden getoond hebben die zij ondervinden op hun weg naar school. De ouders konden kennismaken met de gemeenschapswachten tijdens een praatcafé.

Met de steun van directrice Michèle Masil en de leerkrachten Lola, Virginie en Séverine blijft de school het avontuur SVP beleven. Zo begint de Week van Vervoering 2011 met fietslessen door Pro-Velo en de bouw van een totem die de aandacht van voorbijgangers vestigt op het feit dat ze een school naderen

Olivier Dubrulle – Green (vzw)

Info: www.greenbelgium.org

“ DE VELE FACETTEN VAN DUURZAME MOBILITEITSEUCATIE ”

Het Koninklijk Atheneum Koekelberg, het Sint-Pieterscollege van Jette en de school De Bron in Sint-Gillis sensibiliseren alle drie hun leerlingen voor duurzame mobiliteit. Een bloemlezing uit de voornaamste activiteiten.

1. LE KONINKLIJK ATHENEUM KOEKELBERG

Leerlingen op de fiets en in het openbaar vervoer!

Na hun inschrijving in het SchoolVervoerPlan werd al snel een werkgroep samengesteld van gemotiveerde leerkrachten. De school zei meteen dat ze de leerlingen op de fiets wil krijgen en dat dit absoluut moet kunnen; hier is nooit twijfel rond geweest. De vraag was: hoe pakken we dit aan op een goede manier en hoe zorgen we ervoor dat ze met de fiets blijven komen? Het KA Koekelberg is een sportieve school, dat lieten ze in het verleden al blijken.

Na een eerste ervaring met een fietspool vorig jaar werd een en ander herbekeken; in het kader van het SchoolVervoerPlan werden de woonplaatsen van de leerlingen in kaart gebracht. Op basis daarvan werden 4 fietspool-trajecten opgezet en bekend gemaakt. Ondanks de gedane inspanningen waren er kort vóór de start van de fietspool nog niet genoeg inschrijvingen. De schooldirectie besliste dan om een groot fietsontbijt te organiseren en het eerste lesuur vrij te geven aan de leerlingen die op die dag met de fiets naar school komen. Plots waren er veel inschrijvingen. Leerlingen sprongen op de fiets en reden mee in de fietspool. voor een aantal leerlingen is dit beter dan in een ‘overvolle, stinkende bus’ te zitten, zo zei één van de deelnemers! De school heeft de startdag van de fietspool laten vooraf gaan door

In de stelplaats van de MIVB kwamen de jongeren te weten hoe de metro werkt en wordt onderhouden

de Mondiale Vormingsdag in het teken te plaatsen van ‘naar school fietsen’ en het openbaar vervoer: het bezoeken van een stelplaats van de MIVB bracht de leerlingen in contact met de organisatie en het beheer van het openbaar vervoer in Brussel. Daar vernamen en zagen ze dingen die ze nooit gehoord en gezien hadden.

De school wil met haar mobiliteitsbeleid de leerlingen gebruik leren maken van het openbaar vervoer en ze op de fiets krijgen. Omdat dit vandaag de dag niet zo eenvoudig is, zijn informatie, organisatie, vooroordelen weghalen, een goede begeleiding en aanmoedigingen meer dan noodzakelijk. Door de leerlingen te laten ervaren hoe het is in de bus, metro of op de fiets worden alvast een aantal barrières weggenomen en ervaren de jongeren ‘aan den lijve’ hoe het werkelijk is op weg of achter het stuur.

TV Brussel kwam meerijden en maakte een korte reportage over de fietspool:

<http://www.tvbrussel.be/video/4/fietspoolen-naar-atheneum-van-koekelberg>

2. SINT-PIETERSCOLLEGE JETTE

Schoolkinderen leren wat verkeersveiligheid en duurzame mobiliteit is

In de wijkschool van het Sint-Pieterscollege te Jette staat verkeersveiligheid en mobiliteit hoog op de agenda. De basisschool heeft 2 vestigingen: de ene ligt in de Léon Théodorstraat in het centrum van Jette en de andere op korte afstand van het Bockstaelplein te Laken. De vestiging in de Léon Théodorstraat ging in het schooljaar 2009-2010 van start met een SVP en de vestiging in de Leopold I-straat in het schooljaar 2010-2011. Op die

Goede voorbeelden uit Jette: goede afspraken voor de rijen en een fietsstalling

Verkeersanimatie in basisschool De Bron in hartje Brussel

manier kon er apart gewerkt worden en dat is ook noodzakelijk, de ene vestiging heeft een totaal andere mobiliteitscontext dan de andere.

Terwijl de ene school voortwerkte aan de acties die uitgedacht werden in het schooljaar 2009-2010 - met voornaamste actie het uittesten van een kiss-and-ridezone in de J.B Verbeestraat samen met de Franstalige scholen onder leiding van GREEN vzw - werkte de andere vestiging aan zijn eerste stappen van een SchoolVervoerPlan. De wijkschool in de Leopold I-straat wilde vooral verkeer en mobiliteit verankeren in de lessen. Daarbij deed ze een beroep op verkeerseducatief materiaal van o.a het Belgisch Instituut voor de VerkeersVeiligheid, dat er kwam via het SchoolVervoerPlan. De school maakt ook werk van goed georganiseerde rijen te voet van de ene vestiging naar de andere. Dat gaat via duidelijke afspraken (zie foto), dat moet ook!

En last but not least, in het kader van hun fietseducatie maken ze van een verloren ruimte een heuse fietsstalling. Die fietsstalling werd gevraagd aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in het kader van zijn SchoolVervoerPlan. Volgend schooljaar staat die fietsstalling er!

3. BASISSSCHOOL DE BRON IN SINT-GILLIS

Klasanimatie rond mobiliteit en verkeersveiligheid tonen hoe het moet

In het kader van zijn verkeers- en mobili-

teitsopvoeding heeft de basisschool De Bron te Sint-Gillis een aantal autoloze woensdagen geïntroduceerd in de loop van zijn schooljaar. Er werd beslist om 3 autoloze woensdagen per schooljaar te organiseren. Onder leiding van een paar enthousiaste leerkrachten werd een ludieke inhoud gegeven aan die woensdagen.

Eerst en vooral is het de bedoeling dat op die autoloze woensdag de leerlingen (uiteraard) op een andere manier dan met de auto naar school komen, de aankondiging van die dagen wordt ruim op voorhand gedaan zodat ouders zich kunnen organiseren en de kinderen naar die dag kunnen uitkijken om samen met kameradjes naar school te stappen, te fietsen of samen in de auto te zitten. Een eerste autoloze woensdag gaat door in september, de mobiliteitsmaand bij uitstek om ouders te sensibiliseren en te wijzen op hun autogebruik.

Een tweede autoloze dag gaat door in het voorjaar in de school. De lessen krijgen dan een verkeersveilige inhoud: er wordt in de klassen gewerkt rond de verkeersregels, de politie komt langs (wat nogal indruk maakt op de kinderen), een fietsparcours wordt uitgetekend op de speelplaats en verkeersborden worden uitgelegd gekoppeld aan een verkeersuitstap.

De derde autoloze woensdag wordt georganiseerd in de maand mei voor de ouders en de opzichter aan de schoolpoort. De school wil de ouders hierbij op een aangename manier sensibiliseren door hen te laten deelnemen aan een

quiz die hen wijst op de verkeersregels, de veiligheid van de kinderen en de leefbaarheid van de schoolomgeving. Op die dag wordt de straat afgesloten voor alle verkeer en is de straat (eventjes) van de school. De gemachtigd opzichter die (zoals aan veel schoolpoorten) schitterend werk levert, wordt letterlijk in de bloemen gezet door het schoolpersoneel en de ouders die daarmee willen tonen dat deze persoon noodzakelijk is en geapprecieerd wordt!

Deze autoloze dagen passen perfect in een SchoolVervoerPlan en het SchoolVervoerPlan bracht hen nog wat verder en meer. Naast de begeleiding van de vzw GREEN kreeg de school materiële hulp zoals fluorescerend materiaal dat diende als beloning voor de kinderen en ouders die het goede voorbeeld gaven, rugzakjes en fietskaarten werden uitgedeeld. Er kwam een verkeerspiste voor de autoloze woensdagen en handpoppen van Zeppe&Zikki (mascottes verkeersveiligheid) zorgden voor klasanimatie!

De leerkrachten verdienen hier alle lof want zij zorgen ervoor dat duurzame mobiliteit én verkeersveiligheid duidelijk aanwezig is in de school en dat de kinderen een mobiliteitsopvoeding meekrijgen, de ouders worden daarbij ook rechtstreeks betrokken bij het mobiliteitsgebeuren! De ambitie van de school reikt nog veel verder ... de school gaat dan ook onverminderd door.

Olivier Dubrulle - Green (vzw)

Info : www.greenbelgium.org

**“ OPERATIE “BOEKENTAS”, EEN
BRUSSELS SUCCESVERHAAL ! ”**

In het kader van de campagne “Operatie boekentas” worden meer dan 60.000 kalenders, bladwijzers en spelbrochures uitgedeeld aan scholieren van het Brussels Gewest om enkele gouden regels van de veiligheid op de weg naar school onder de aandacht te brengen. Een nieuw schooljaar is immers het ideale moment om goede gewoontes aan te nemen om veilig naar school te gaan.

Dit initiatief is de vrucht van samenwerking tussen Mobiel Brussel, de Brusselse politiezones, de federale politie van Brussel, de gouverneur van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad en de Brusselse staatssecretaris voor Mobiliteit.

WAT HOUDT DE OPERATIE BOEKENTAS PRECIËS IN ?

Tijdens deze campagne wordt de scholen ludiek geïllustreerd materiaal aangeboden. Zo wordt de leerkrachten een reeks sleutels aangereikt om op een aangepaste manier in hun lessen aan jongeren het thema verkeersveiligheid aan te kaarten. Zo kunnen de kinderen de materie verkennen aan de hand van spelletjes en tips voor een veilige reis, ongeacht de gebruikte verplaatsingswijze, in de stad. De campagne is ook tot de ouders gericht. Zij worden eraan herinnerd dat zij hun kinderen het goede voorbeeld moeten geven.

HOE WORDT HET MATERIAAL GEBRUIKT ?

- De kalenders worden in de klas opgehangen om een les rond verkeersveiligheid te illustreren.
- De bladwijzers worden in de klasagenda gebruikt om de ouders te sensibiliseren.
- Met de spelbrochures kunnen de leerlingen samen met de leerkracht in de klas oefenen en de tips omtrent verkeersveiligheid van de kalender assimileren.

De politiezones verdelen al dit materiaal in 650 scholen in het Brussels Gewest. De federale politie van Brussel coördineert het geheel. Het initiatief kwam tot stand in 2006 en kent een steeds groeiend succes. Het is ook een goede gelegenheid voor ouders en kinderen om kennis te maken met de agenten van de lokale politie die zich toeleggen op verkeersveiligheid, en met eigen ogen te zien welke acties zij ondernemen.

Voor een kind zijn de woon-schoolverplaatsingen de voornaamste dagelijkse verplaatsingen. Het is dus cruciaal dat ze daarbij goede gewoontes aanleren voor de toekomst..

Actie boekentas

Tips voor de ouders 2011-2012

**Geef het goede voorbeeld
wanneer u uw kind naar school brengt**

Voor uw kind bent u het rolmodel!

- Hoe u zich ook verplaatst, leef steeds de verkeersregels na.
- Steek alleen over waar het mag: op het zebrapad wanneer het kan en anders op een plaats waar u goed zichtbaar bent en het verkeer zelf ook goed ziet aankomen.
- Gedraag u steeds hoffelijk tegenover andere weggebruikers.

Gedraag u in de auto zoals het hoort

- Draag zowel voor- als achteraan uw gordel.
- Klik uw kind vast zoals het hoort, ook voor korte afstanden. Plaats het in een autozitje of op een stoelverhoger wanneer het kleiner is dan 1,35 meter – het is zelfs aanbevolen tot 1,50 meter. Voor grotere kinderen volstaat de veiligheidsgordel.
- Zet de deuren op kinderslot.
- Stop voor voetgangers die willen oversteken.
- Leef de snelheidsbeperkingen na, zeker in de omgeving van een school.
- Laat uw gsm aan de kant.

Bewaar deze bladwijzer in je schoolagenda

September 2011

Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa	So
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

Oktober 2011

Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa	So
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

November 2011

Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa	So
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

December 2011

Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa	So
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Januari 2012

Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa	So
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

Maryam Kechiche

Attachee

Ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

BUV – Mobiel Brussel – Directie Strategie

Cel verkeersveiligheid – Sensibilisering en Educatie

Vooruitgangstraat 80 – 1035 Brussel

Tel. 02 204 10 15

Fax 02 204 15 10

mkechiche@mrbc.irisnet.be

nr. 32 // herfst 2011 DE MOBILITEITSGIDS 13

TAL.

1.487
1.464
1.254

“

GESLAAGDE SAMENWERKING TUSSEN POLITIEZONE MONTGOMERY EN DE GEMEENTE BIJ ACTIES ROND MOBILITEIT EN VERKEERSVEILIGHEID VOOR KINDEREN ”

Verkeersveiligheid en de verbetering van de mobiliteit zijn belangrijke prioriteiten in een gemeente zoals Sint-Lambrechts-Woluwe, die doorkruist wordt door veel gewestwegen. Bovendien zijn er veel scholen. Politie en gemeente dienen dus ook voldoende aandacht te besteden aan verkeersopvoeding voor jongeren. De overheid wil het gebruik van alternatieve vervoerswijzen aanmoedigen. Gebruik maken van het openbaar vervoer, te voet gaan of de fiets nemen zijn gewoontes die men van jongs af aan kan aanleren, door jongeren aan te zetten voetwegen of fietspaden te gebruiken om naar school te gaan

Sinds enkele jaren organiseert de politiezone Montgomery samen met de gemeente Sint-Lambrechts-Woluwe alerhande acties voor de kinderen, in het bijzonder de leerlingen van de lagere scholen van de gemeente.

In dit artikel worden vier grote acties belicht. Ze werden op touw gezet in het verlengde van de samenwerking het hele schooljaar lang: uitwisseling van informatie voor de inrichting van de wegen in de omgeving van scholen, opleiding van gemachtigde opzichters door de politiezone, ...

OPERATIE BOEKENTAS

Ieder jaar organiseren de politiediensten van de zone de operatie Boekentas, in samenwerking met de gemeenschapswachten van de preventiedienst.

Politie, leden van de fietsbrigade en gemeenschapswachten zorgen voor een

versterkte aanwezigheid in schoolomgevingen voor en na de lessen, om de kinderen goede gewoontes aan te leren op het vlak van veiligheid. De gemachtigde opzichters van de preventiedienst, die een specifieke opleiding gevolgd hebben, trachten de leerlingenstroom in goede banen te leiden en helpen hen bij het oversteken. Daarnaast zet de politie een campagne op rond sensibilisering en informatie, om de ouders en automobilisten te wijzen op de veiligheidsregels die nageleefd moeten worden in een schoolomgeving en de parkeerregels die de veiligheid van de zachte weggebruikers waarborgen.

Openbaar vervoer en verzamelplekken voor jongeren krijgen ook bijzondere aandacht tijdens de actie.

CAMPAGNE VERKEERSVEILIGHEID

Sinds 2008 organiseren de gemeente en de politiezone Montgomery elk voorjaar een campagne rond sensibilisering en informatie ivm verkeersveiligheid voor het grote publiek, maar in het bijzonder voor de leerlingen van het vijfde leerjaar van de gemeentescholen.

Deze campagne omvat 2 aspecten:

- **Sensibilisering van de jongeren voor verkeersveiligheid**

De politie of de leerkracht geeft in de klas les over het verkeersreglement en verkeersveiligheid. Daarna mogen de kinderen hun kennis in de praktijk omzetten door op een verkeerspiste te gaan fietsen. Zij oefenen ook op een behendigheidsparcours. Zo kunnen zij op een veilige manier kennismaken met alle subtiliteiten van verplaatsingen per fiets.

- **Verkeersveiligheid in schoolomgeving**

De politie en de preventiedienst voeren een sensibiliseringscampagne rond scholen, om leerlingen en automobilisten te wijzen op de naleving van de veiligheidsregels op die gevoelige plaatsen.

SAMENSTELLING VAN EEN KAART VOOR DE SCHOOLVERPLAATSINGEN

In de loop van het jaar 2010 heeft de fietsbrigade van politiezone Montgomery en de gemeentelijke mobiliteitsdienst de schoolverplaatsingen in kaart gebracht.

Eerst heeft de fietsbrigade de gemeente rondgefietst om de wegen te testen die aan de kinderen aanbevolen worden, om eventuele gevaarlijke punten te inventariseren en een aantal veilige routes te kunnen aanbieden. Daarna werden de gegevens door de gemeentelijke mobiliteitsdienst gebruikt om de kaart voor de schoolverplaatsingen op te maken.

De kaart «Op weg naar je school, de route van de gewiekste leerling» schetst de toestand in de omgeving van de verschillende scholen in Sint-Lambrechts-Woluwe en geeft informatie om de jongeren te helpen om zich veilig te verplaatsen te voet of per fiets.

De kaart brengt enkele aangename en veilige routes aan (groene stippen) voor verplaatsingen per fiets of te voet naar de verschillende scholen van de gemeente. Zij vestigt de aandacht van de kinderen op gevaarlijke punten (rode stippen), zoals druk verkeer, zebrapaden met beperkte zichtbaarheid, gevaarlijke kruispunten, ...

Tot slot wordt er ook een overzicht gegeven van de veiligheidsregels voor voetgangers, fietsers, gebruikers van het openbaar vervoer of autopassagiers.

Sinds september wordt de kaart verdeeld aan schooldirecties, leerlingen van het vijfde leerjaar, ouderverenigingen en verenigingen die werken rond mobiliteit.

PRESENTATIE AAN DE SCHOOLDIRECTIE VAN EEN INVENTARIS VAN ACTIES MET DE DIENSTEN VAN POLITIE EN GEMEENTE

In oktober 2010 werden de scholen van alle netwerken door de preventiedienst en de politiezone uitgenodigd op een presentatie van de verschillende acties waaraan ze het hele schooljaar door kunnen deelnemen.

Het doel van die samenkomst was de verschillende campagnes en initiatieven ter attentie van de scholen gebundeld voor te stellen. Een politieagent en een vertegenwoordiger van de gemeentelijke preventiedienst stelden er de verschillende projecten voor: het graveren van fietsen in de school, verkeerspiste aan het einde van het schooljaar, kennismaking tussen leerlingen en gemeenschapswachten, technopreventie voor de schoolgebouwen, gebruik van «bobby», opleiding van schoolbrigadiers en zelfs een presentatie van het beroep van politieagent, wat altijd op veel belang-

stelling kan rekenen van de kinderen ... en misschien roepingen tweeebrengr!

In oktober 2011 hebben de schooldirecties de fiches ontvangen, om hen aan te zetten een beroep te doen op de politie- of preventiediensten voor één of meerdere acties binnen hun school in de loop van het schooljaar 2011-2012.

Olivier Smal
Preventiedienst
Gemeente Sint-Lambrechts-Woluwe

VOORBEELDEN UIT VLAANDEREN

“ MOBIBUS, WAT IS DAT ? ”

Deelnemen aan het verkeer is een complexe zaak, zeker voor jongeren. Uit de ongevallenstatistieken blijkt dat in de leeftijdscategorie van 15- tot 29-jarigen het verkeer doodsoorzaak nummer één is. Het is dan ook levensbelangrijk dat jongeren de nodige kennis en vaardigheden aanleren om zich veilig in het verkeer te begeven. Daarnaast is het ook van belang dat jongeren zich op een duurzame manier leren te verplaatsen.

De Mobibus is een mobiele interactieve tentoonstelling die zich richt op de tweede graad van het secundair onderwijs.

DE DOELSTELLING VAN DE MOBIBUS

- De belangrijkste doelstelling van de Mobibus is verkeers- en mobiliteitseducatie te integreren in het secundair onderwijs. Daarbij komen de volgende vijf onderwerpen komen aan bod:
- **Dode hoek** : Leerlingen herkennen de dode hoek bij vrachtwagens en weten waar ze zich moeten opstellen met hun fiets. Ze zijn zich bewust van de dode hoek bij wagens en brommers.
- **Duurzame mobiliteit** : Leerlingen kunnen het juiste vervoermiddel voor een bepaalde verplaatsing kiezen en zijn zich bewust van de gevolgen van hun keuze.
- **Zichtbaarheid** : Leerlingen zijn zich bewust van het belang van juiste en goede fiets- en bromfietsverlichting. Ze kennen het belang van fluorescerend en reflecterend materiaal te dragen.
- **Fiets** : Leerlingen kunnen zich veilig te voet of per fiets in het verkeer begeven. Ze kennen het verkeersreglement en de juiste gedragsregels.
- **Bromfiets** : Jongeren leren het nut van beschermingsmiddelen en kennen de verkeersregels en gedragsregels op de bromfiets.

VOOR WIE IS DE MOBIBUS BESTEMD ?

De mobiele doe-tentoonstelling richt hoofdzakelijk zich op de tweede graad secundair onderwijs.

HOE VERLOOPT DEZE INTERACTIEVE TENTOONSTELLING ?

De bus is opgesplitst in verschillende modules. Leerlingen doorlopen aan de hand van een doorschuifstelsel het volledige parcours.

Meer Info :
www.verkeerskunde.be
www.mobibus.be

SCHOOLMOBILITEIT IN VLAANDEREN IN HET “ JAARBOEK VERKEERSVEILIGHEID 2011 ”

Op 19 mei 2011 organiseerden het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Stichting Verkeerskunde de 19e editie van het Congres Verkeersveiligheid in Vlaanderen. De handelingen van dat colloquium werden gebundeld in het Jaarboek Verkeersveiligheid, dat jaarlijks uitgegeven wordt door de VSV. Dat document kan gratis gedownload worden (in pdf) op <http://verkeerskunde.be/nl/publicatie/jaarboek-verkeersveiligheid-2011>. De Mobiliteitsgids belicht voor u enkele goede praktijkvoorbeelden in verband met de schoolmobiliteit.

Verkeerseducatie bij kleuters

Steeds meer Westerse kleuters – inclusief die in Vlaanderen – hebben op die jonge leeftijd al een motorische achterstand opgelopen. Het besef dat de succesvolle motorische ontwikkeling van onze kinderen ontzettend belangrijk is voor hun latere verkeers- en leervaardigheden, zet organisaties als Stimulus en de lokale politie van Hamme/Waasmunster ertoe aan actie te ondernemen om de negatieve trend om te buigen.

Liesbeth Verhoeven – coördinator Stimulus Et Bodymap

Philip De Wilde – coördinator verkeerseducatie Politiezone

Hamme/Waasmunster

Het volledige artikel staat op blz 54 van het Jaarboek Verkeersveiligheid 2011

Duurzaamheidscharter voor Kortrijkse scholen

Bij de aanvang van een nieuw schooljaar ondertekenen de Kortrijkse scholen, de stad Kortrijk en de politiezone VLAS (Kortrijk, Kuurne, Lendelede) een gezamenlijk charter waarmee ze zich engageren om in de loop van het jaar binnen de scholen projecten te realiseren rond drie specifieke thema's: verkeersveiligheid, milieu en maatschappelijke ontwikke-

ling. Aan het einde van het schooljaar wordt geëvalueerd in hoeverre de scholen erin geslaagd zijn hun engagement om te zetten in correcte resultaten.

Hoofdorganisatoren : politiezone VLAS en stad Kortrijk

Partners : Kortrijkse scholen

Het volledige artikel staat op blz 71 van het Jaarboek Verkeersveiligheid 2011

Echte sporters presteren ook in het verkeer

Voetbalclub SK Berlare lanceerde eind 2010 een sensibiliseringsactie rond veilig gedrag op weg van en naar de sportclub. Een jeugdelftal en een aantal supporters werden bereid gevonden om mee te werken aan een fotoshoot, met als resultaat een ludieke poster- en flyeractie rond voetbal en veilig verkeer.

Hoofdorganisatoren : SK Berlare

Partners : Komimo (verenigingen voor verkeersveiligheid) en rijschool Donkmeer

Het volledige artikel staat op blz 73 van het Jaarboek Verkeersveiligheid 2011

Veilig woon-werk- en woon-schoolverkeer

Het project Veilig woon-werk- en woon-schoolverkeer zet leerlingen van de lagere en middelbare school aan om meer en veiliger met de fiets naar school te

komen. Dit gebeurt via fietscontroles, gekoppeld aan een wedstrijdement en de mogelijkheid om prijzen te winnen.

Hoofdorganisatoren : Politiezone GAOZ (Genk, As, Opglabbeek, Zutendaal)

Partners : Stad Genk (werkgroep Verkeer, dienst Mobiliteit, dienst Communicatie, het veiligheidshuis) – de gemeentebesturen, gemeenschapswachten en 41 scholen van As, Opglabbeek en Zutendaal – Kunstschool Genk

Het volledige artikel staat op blz 92 van het Jaarboek Verkeersveiligheid 2011

WOON-SCHOOLVERKEER : EEN GROTE UITDAGING IN WALLONIË

“Steeds meer ouders brengen hun kinderen met de wagen naar school, omdat schoolomgevingen steeds minder veilig blijken, omdat steeds meer ouders hun kinderen met de wagen naar school brengen ...”

De auto is momenteel het meest gebruikte vervoermiddel voor scholieren in Wallonië. En de verplaatsingen van en naar school vertegenwoordigen een aanzienlijk deel van het totaal aantal verplaatsingen. Dat massaal gebruik van de wagen leidt tot het dichtslibben van onze wegen, niet alleen rond scholen maar eigenlijk overal in gemeentes of steden.

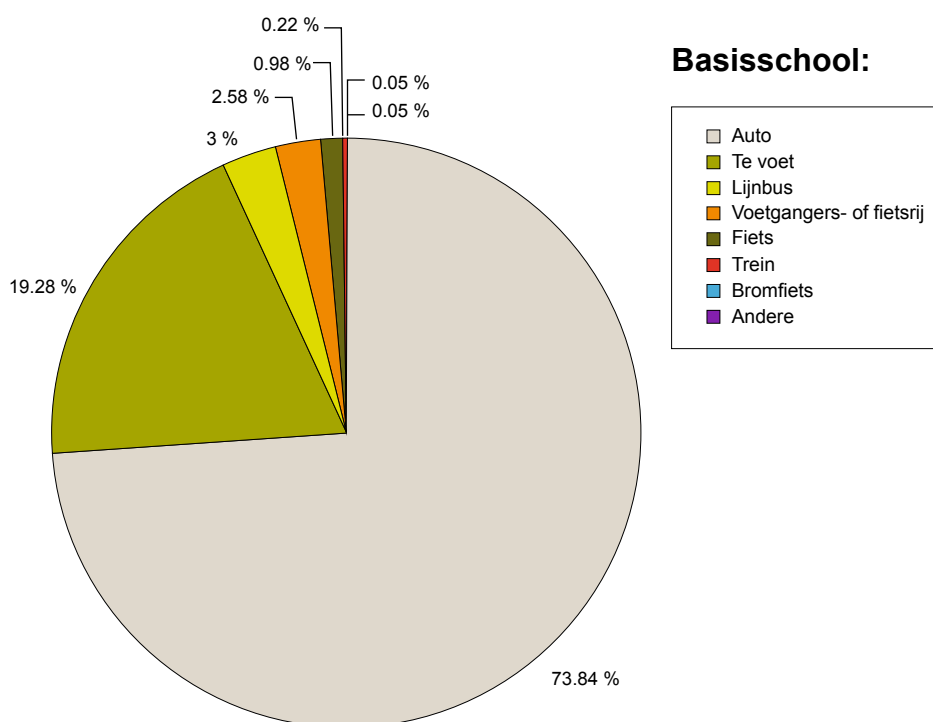
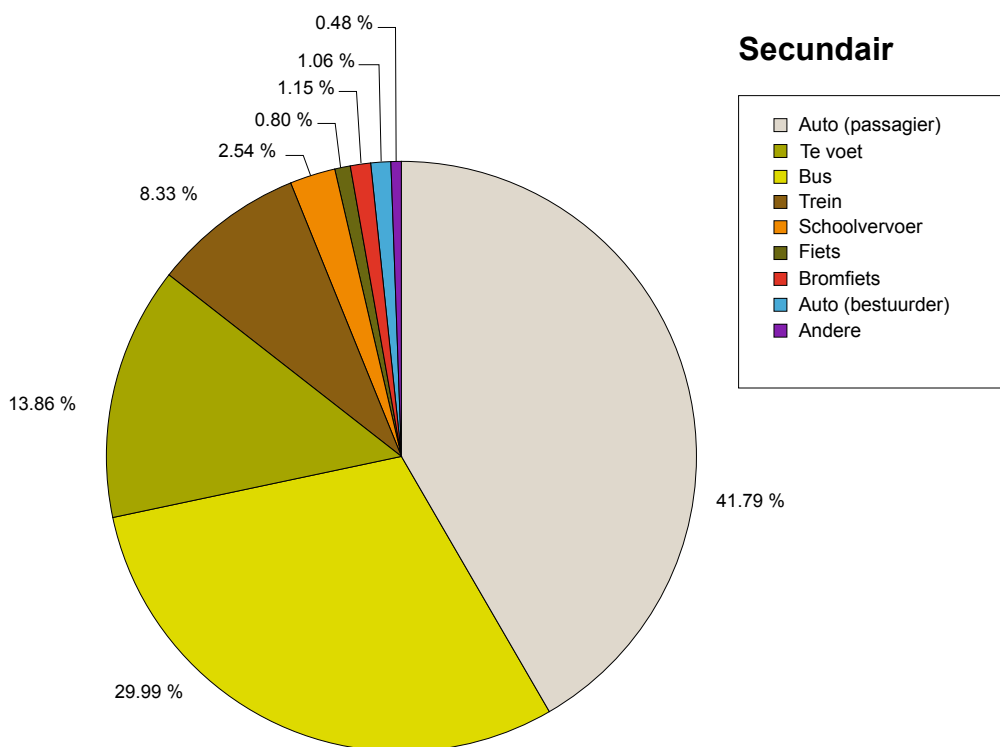
Om een beter beeld te krijgen van de verplaatsingsgewoonten van de scholieren heeft de Waalse overheid een instrument ontwikkeld om te peilen naar de schoolmobiliteit. Het doel van die enquêtes is een diagnose op te maken van het mobiliteitsgedrag van de leerlingen (en hun ouders).

Na enkele jaren werd er voor heel Wallonië een balans opgemaakt en werden daar conclusies uit getrokken. Het resultaat is verbijsterend!

Voor het basisonderwijs komt nagenoeg 74 % van de leerlingen met de auto naar school. De andere verplaatsingswijzen zijn te voet (19 %), de bus (3 %), ophaalrijen (3 %) en de fiets (1 %).

Voor het secundair winnen de alternatieve verplaatsingswijzen terrein. Zo gebruikt nog 43 % van de leerlingen de wagen, 30 % de bus, 14 % gaat te voet, 8 % neemt de trein, 3 % gebruikt schoolvervoer, 1 % de fiets en 1 % de bromfiets.

Op basis van deze alarmerende vaststellingen heeft de Waalse overheid beslist de mobiliteit van de jeugd te trachten te beïnvloeden. Daartoe werden enkele initiatieven genomen. Een overzicht:

1. ENQUÊTES IVM WOON-SCHOOL-MOBILITEIT

Dankzij deze enquêtes kon het mobiliteitsgedrag van de leerlingen van een bepaalde school in kaart gebracht worden. De enquête wordt nu aangeboden aan de scholen van een gemeente die een gemeentelijk mobiliteitsplan wil opstellen, en aan alle scholen die een diagnose willen opmaken alvorens concrete maatregelen te nemen.

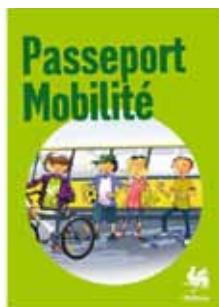
Tussen 2004 en 2011 kregen 539 basisscholen (voor een totaal van 92 gemeenten) en 117 secundaire scholen (in 47 gemeenten) de enquête voorgelegd.

2. PEDAGOGISCHE INSTRUMENTEN

De Waalse overheid wou tevens hulpmiddelen uitwerken om de jongeren te sensibiliseren voor mobiliteit. Zij zijn immers de volwassenen van morgen. Daarom is het belangrijk hen vandaag reeds betere verplaatsingsgewoonten aan te leren.

2.1. «Passeport Mobilité»

Om het thema mobiliteit in een aangepaste taal voor de jeugd aan te brengen, werd het mobiliteitspaspoort uitgewerkt: een pedagogisch instrument voor 10- tot 14-jarigen.

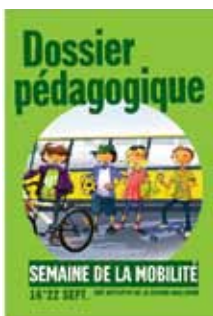

Het is aantrekkelijk opgemaakt en bevat documentatie, spelletjes,

quizvragen, kruiswoordraadsels, ... Het geeft ook handige tips om zich beter te verplaatsen. Het helpt de leerkrachten het thema mobiliteit op een originele manier te belichten.

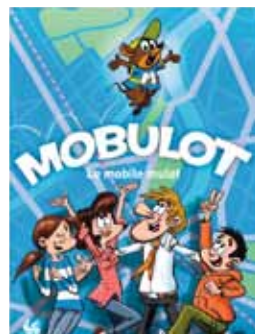
2.2 Pedagogisch dossier

Om de leerkrachten te helpen de mobiliteit in hun lesprogramma op te nemen aan de hand van allerlei animaties, is er ook een pedagogisch dossier beschikbaar voor het middelbaar onderwijs.

2.3 Stripverhaal « Mobulot, le mobile mulot »

Om het thema mobiliteit op een ludieke manier te behandelen heeft de Administratie een stripverhaal uitgegeven.

Het draait rond Mobulot, een sympathiek veldmuisje dat bij de familie Bouge

belandt. Dertig bladzijden lang gaat het de ouders en hun twee kinderen leren om zich anders te verplaatsen en minder te vervuilen. Ieder grapje is gekoppeld aan didactisch commentaar over een bepaald aspect van de mobiliteit.

3. «PRINTEMPS DE LA MOBILITÉ»

Bovenop deze pedagogische instrumenten wou Wallonië ook acties op het terrein op touw zetten om de woon-schoolverplaatsingen echt te wijzigen. Zo is het concept «Printemps de la mobilité»

ontstaan, om concrete projecten uit te voeren in scholen.

Dit nieuwe concept biedt scholen het hele schooljaar begeleiding aan. Elk jaar worden alle Waalse scholen opgeroepen om mee te doen aan één van de vier projecten van de vzw's Empreintes, Gamah, Sentiers.be, Taxistop en Pro-Velo.

De 4 projecten zijn:

CONSTRUIRE SON RÊVE:

kinderen leren fietsen in het verkeer en zoeken veilige routes om naar school te gaan.

L'ÉCOLE AU BOUT DES PIEDS:

de kinderen leren rekening te houden met de gevaren in het verkeer en zoeken de meest geschikte route uit om naar school te gaan.

SCHOOLPOOL:

er wordt een specifieke website gecreëerd waarop ouders en leerlingen car-pool-partners kunnen zoeken om samen naar school te gaan.

GÉNÉRATION TANDEM SCOLAIRE:

kinderen leren naar school fietsen onder begeleiding van volwassenen die daarvoor een opleiding gevolgd hebben. Samen vormen zij 'tandems'.

Ieder project geeft een aanzet om concrete oplossingen uit te werken om de leerlingen van de deelnemende scholen de middelen te geven om veilig te lopen, fietsen of al carpoolend naar school te gaan. Daarom bestaan de verschillende projecten uit specifieke animaties en etappes die over verschillende maanden gespreid worden. Telkens staan de leerlingen centraal.

Om het werk dat het hele schooljaar door geleverd wordt te concretiseren, is er in mei de «Printemps de la Mobilité»: een week lang worden de acties in de schijnwerpers geplaatst. Een ideale gelegenheid voor de deelnemende leer-

lingen om voor de hele school de spots te richten op wat zij met hun project verwezenlijkt hebben.

In 2011 werden 36 scholen geselecteerd uit 27 verschillende gemeenten. De week «Printemps de la Mobilité» vond toen plaats van 9 tot 13 mei.

Voor 2012 werd de oproep tot indiening van kandidaturen in juli 2011 afgesloten. De selectie is inmiddels nagenoeg afgerond. Binnenkort vindt u de lijst van de deelnemers op <http://printemps.mobilite.wallonie.be>. Afspraak van 7 tot 11 mei 2012 voor een nieuwe lente van de mobiliteit!

Info

Service Public de Wallonie
 Direction Générale Opérationnelle de
 la Mobilité et des Voies Hydrauliques
 Stéphanie Van Yperzeele : 081/77.31.22
stephanie.vanyperzeele@spw.wallonie.be
<http://printemps.mobilite.wallonie.be>

“ KOMT DE WAARHEID UIT ... HET BUITENLAND ? ”

GOEDE PRAKTIJKVOORBEELDEN UIT ANDERE LANDEN OP HET WEB

De Brusselse gemeenten zijn niet de enige overheden die nadenken of projecten opzetten rond mobiliteit in schoolomgeving. Daarom gingen wij op internet op zoek naar goede praktijkvoorbeelden in het buitenland, referentiedocumenten of gewoonweg interessante ideeën. Zonder exhaustief te willen zijn vindt u hieronder informatie in twee delen: het eerste heeft betrekking op specifieke Europese en internationale netwerken en het tweede verwijst naar websites van bepaalde landen die zeer ver staan in bepaalde materies.

A. EUROPESE EN INTERNATIONALE PROGRAMMA'S EN NETWERKEN

• Life Cycle – Keep on cycling

Life Cycle is een website met goede praktijkvoorbeelden voor jonge en minder jonge fietsers. Het is een project dat tot stand kwam dankzij Europese steun in het kader van volksgezondheid, met het oog op de sensibilisering van Europeanen voor sportbeoefening.

www.lifecycle.cc

• Safeway 2 school

Safeway2school is een Europees onderzoeksproject dat in september 2009 van start ging en nog steeds loopt. Het voornaamste doel is de Europese wegen veiliger te maken voor onze kinderen, op hun weg naar school en terug.

Het systeem Safeway2school wordt momenteel in 5 Europese landen getest: Oostenrijk, Duitsland, Italië, Polen en Zweden.

<http://safeway2school-eu.org>

• Schoolway

De Europese Unie heeft het project «Connect» gefinancierd, om campagnes rond duurzame mobiliteit voor jongeren op te zetten. Het project liep van oktober 2007 tot september 2010. Het is nu afgelopen, maar het leverde heel wat interessante gegevens op.

www.schoolway.net

• I walk to school

In 2011 namen meer dan 40 landen deel aan de maand «te voet naar school». De hele maand oktober stond in het teken van het traject naar school. De website legt uit hoe dat allemaal in zijn werk ging.

Dit initiatief biedt ouders, kinderen, leeraars en gemeentelijke beleidsvoerders de mogelijkheid om deel te nemen aan een internationaal evenement en zo te genieten van de weldaden van het lopen.

De motivatie om deel te nemen varieert van de ene groep tot de andere. Sommigen ijveren voor veiligere wegen, anderen voor het promoten van gezondere en milieuvriendelijkere gewoontes. «International walk to school» streeft naar een wereld waar het aangenaam wandelen is.

www.iwalktoschool.org

B.GOEDE PRAKTIJKVOORBEELDEN ELDERS IN EUROPA ...

DUITSLAND

• Kids & bikes

Deze website biedt informatie om kinderen te leren fietsen. Er worden handige tips gegeven, zodat iedereen veilig kan deelnemen aan het verkeer.

www.kids-and-bikes.de

FRANKRIJK

• Agence de l'Environnement et de la Maîtrise de l'Energie – ADEME

ADEME werkt mee aan de uitvoering van het beleid inzake leefmilieu, energie, transport en duurzame ontwikkeling. Op het vlak van vervoer bundelt de website informatie over ecomobiliteit naar school en worden een reeks goede praktijkvoorbeelden terzake voorgesteld.

www2.ademe.fr

• Ville de Lille

Op de website van de stad Rijsel vinden we in de rubriek 'Education' informatie over de Pédibus (deelnemingsvoorwaarden, organisatie, engagementscharter, verzekering, ...).

www.mairie-lille.fr/fr/Education_-_Enseignement/Pedibus

• Association prévention routière

Deze vereniging bundelt per doelgroep een reeks tips en goede gewoontes bij verplaatsingen.

www.preventionroutiere.asso.fr

• Agence Régionale de l'Environnement et des Nouvelles Energies – ARENE

ARENE biedt ondersteuning bij het streven naar duurzame ontwikkeling in de regio Île-de-France. Dit agentschap begeleidt de lokale besturen en regionale overheden bij hun acties. Bij de opdrachten omtrent mobiliteit reikt het praktische tips aan in verband met ecomobiliteit van school tot universiteit.

www.arenidf.org/fr/Mobilite-125.html

GROOT-BRITTANNIË

• Sustrans

Deze website is gewijd aan alternatieven voor verplaatsingen met de wagen. Een rubriek gaat over verplaatsingen naar school via de campagne «Free range kids».

www.sustrans.org.uk

• Departement transport

De rubriek 'Road safety' stelt het instrument Kerbcraft ter beschikking: dat werd ontwikkeld door een universiteitsprofessor uit Strathclyde en wordt momenteel toegepast in Drumchapel (Glasgow). Het is een programma om kinderen van 5 tot 7 jaar op een praktische manier aan te leren om verplaatsingen te voet af te leggen.

www.dft.gov.uk

C.... EN DE REST VAN DE WERELD

QUÉBEC

De website van SAAQ (Société d'Assurance Automobile Québec) heeft een ruimte «Recherche en sécurité routière» met programma's rond educatie en praktische tips voor scholen, advies en aanbevelingen voor jonge bestuurders, sensibilisering voor actieve verplaatsingswijzen, ...

www.saaq.gouv.qc.ca

ZWITSERLAND

• Education-routière.ch

levert de ouders, leerkrachten en verkeersinstructeurs van de politie brochures en andere media in het kader van verkeersopvoeding voor alle leeftijdsgroepen.

www.education-routiere.ch

• Association Transports & Environnement

ATE neemt als hoofdthema verkeersveiligheid op en reikt daarbij instrumenten aan voor alle weggebruikers.

www.ate.ch

ADRESBOEKJE :

DE 19 MOBILITEITSAMBTENAREN IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

NAAM	ADRES	GEMEENTE	TEL	FAX	E-MAIL
Gosset Alain	Raadsplein 1	1070 Anderlecht	02/558.09.78	02/520.20.91	agosset@anderlecht.irisnet.be
Cumps Christian	E. Idiersstraat 12-14	1160 Oudergem	02/676.48.76	02/660.98.38	mobilite@auderghem.be
Opdekamp Karin	Koning Albertlaan 33	1082 Sint-Agatha-Berchem	02/464.04.43	02/464.04.92	kopdekamp@1082berchem.irisnet.be
Debusscher Michel	Anspachlaan 6	1000 Brussel	02/279.29.91	02/279.31.28	michel.debusscher@brucity.be
De Vadder Vincent	Oudergemlaan 113-117	1040 Etterbeek	02/627.27.18	02/627.27.10	vdevadder@etterbeek.irisnet.be
Mobiliteitsdienst	Hoedemaekers Square 10	1140 Evere	02/247 64 38	02/245 50 80	ddo@evere.irisnet.be
Solfa Alain	Bruselsteenweg 112	1190 Vorst	02/348.17.62	02/348.17.63	alainsolfa@forest.irisnet.be
Libert Philippe	Keizer Karellaan 140	1083 Ganshoren	02/464.05.47	02/465.16.59	plibert@ganshoren.irisnet.be
Verkindere Maud	Viaductstraat 133	1050 Elsene	02/643.59.81	02/643.59.84	mverkindere@ixelles.irisnet.be
Caudron Philippe	Wemmelse Steenweg 100	1090 Jette	02/422.31.08	02/422.31.09	phcaudron@jette.irisnet.be
Mertens Laurent	Vanhuffelplein 6	1081 Koekelberg	02/412.14.49	02/600.15.83	lmertens@koekelberg.irisnet.be
Fesler Baptiste	Graaf van Vlanderenstraat 20	1080 Sint-Jans-Molenbeek	02/600.49.26	02/412.37.94	bfesler@molenbeek.irisnet.be
Toussaint Christine	Sterrenkundelaan 13	1210 Sint-Joost-ten-Node	02/220.26.38	02/220.28.42	ctoussaint@stjosse.irisnet.be
De Cannière Anne	M. Van Meenenplein 39	1060 Sint-Gillis	02/536.02.17	02/536.02.02	adecanniere@stgilles.irisnet.be
Velghe Benoît	Colignonplein	1030 Schaarbeek	02/244.72.22	02/244.72.49	bvelghe@schaerbeek.irisnet.be
Lekeu Joëlle	Auguste Dansestraat 25	1180 Ukkel	02/348.65.50	02/348.65.44	joelle.lekeu@uccl.be
Brackelaire Myriam	A. Gilsonplein 1	1170 Watermaal-Bosvoorde	02/674.74.34	02/674.74.25	mbrackelaire@wb.irisnet.be
Denys Frédéric	P. Hymanslaan 2	1200 Sint-Lambrechts-Woluwe	02/774.35.13	02/761.29.26	f.denys@woluwe1200.be
Simon Pierre	Ch. Thielemanslaan 93	1150 Sint-Pieters-Woluwe	02 773 06 11	02 773 18 19	psimon@woluwe1150.irisnet.be

**LAAT DIT NIET
LIGGEN !**

GRATIS

Hebt u de Mobiliteitsgids niet persoonlijk ontvangen ? Of zou een collega ook graag een exemplaar ontvangen ? Geen probleem! Vul dan deze bon in en vergeet niet uw e-mailadres te vermelden waarop u ons tijdschrift wenst te ontvangen. Of stuur gewoon een mailtje naar jean-michel.reniers@avcb-vsgeb.be

ECOLOGISCH

Om papierverspilling tegen te gaan trachten wij de Mobiliteitsgids prioritair per e-mail te verzenden. Als u dit nummer op papier ontvangen hebt terwijl u over een mailadres beschikt, vul dan deze bon in of stuur een mailtje naar jean-michel.reniers@avcb-vsgeb.be

NEEM EEN GRATIS ABONNEMENT

Ja, een collega wenst de Mobiliteitsgids te ontvangen. Zijn/haar gegevens:
 Naam
 Voornaam
 Organisatie
 Functie
 Adres
 Telefoon
 E-mail
 Fax

Ja, ik heb een e-mailadres en wens de Mobiliteitsgids daarop te ontvangen:
 Naam
 Voornaam
 E-mail

**BON INGEVULD TERUG TE ZENDEN
 NAAR DE MOBILITEITSCEL VAN DE
 VERENIGING VAN DE STAD EN DE
 GEMEENTEN VAN HET BRUSSELS
 GEWEST (VSGB)**